

Politidirektoratet
Pb 2090 Vika
0125 Oslo

Deres referanse:
22/252951 - 2

Vår referanse:

Sted, dato:
Ålesund, 30.03.2023

Høringsuttalelse fra Møre og Romsdal politidistrikt- Maktmiddelutvalgets rapport – Politiets bruk av maktmidler

Det vises til Justis – og beredskapsdepartementets høringsbrev av 19. desember 2023, om Maktmiddelutvalgets rapport "*Politiets bruk av maktmidler*".

Videre vises til brev fra Politidirektoratet av 13. januar 2023 der det bes om høringsuttalelser fra politidistriktene.

Innledning

Møre og Romsdal politidistrikt gjorde et forarbeid internt i politidistriktet i forbindelse med at Maktmiddelutvalget ba om innspill til sin rapport – "Politiets bruk av maktmiddel".

I oversendelsen beskriver politidistriktet at tilbakemeldingene internt er relativt entydige og peker i retning av et ønske om å erstatte dagens bevæpningsmodell med en permanent bevæpningsordning.

Maktmiddelutvalget har utarbeidet en grundig rapport med et godt og oppdatert kunnskapsgrunnlag og anbefalinger om tiltak.

På bakgrunn av de synspunkt som ble fremmet i vårt tidligere innspill, sett i lys av Maktmiddelutvalgets kunnskapsgrunnlag og flertallets vurderinger, opprettholder Møre og Romsdal politidistrikt vårt syn på generell bevæpning og tiltrer således flertallet i Maktmiddelutvalgets vurderinger og anbefaling om generell bevæpning av politiet.

Den nærmere begrunnelsen for dette inntas nedenfor. Videre følger vårt syn på forslaget om endring av politiloven § 6.

Kap. 9 - Alternative bevæpningsmodeller

Innledningsvis antas at vårt tidligere innspill til Maktmiddelutvalget er kjent for Politidirektoratet.

Bakgrunnen for at Møre og Romsdal politidistrikt støtter en endret bevæpningsmodell fra fremskutt lagring til generell bevæpning er som følger.

Overordnet henvises til det som fremgår i pkt 9.2.2.1 i utvalgets rapport hvor kunnskapsgrunnlaget tilsier at *"det er stor nok sannsynlighet for at det kan oppstå situasjoner hvor umiddelbar tilgang til skytevåpen kan være av avgjørende betydning, og at fremskutt lagring av skytevåpen i bil vil sørge for at terrorangrep og andre hendelser ikke blir avverget eller stanset tidsnok, som igjen kan føre til at menneskeliv går tapt."*

Politidistriktet legger her vekt på samfunnets forventning om rask og effektiv respons ved hendelser som setter innbyggernes liv i fare. Samfunnets utvikling har også gjort at dagens modell oftere og oftere er erstattet med en midlertidig permanent bevæpning av politiet. Møre og Romsdal politidistrikt tolker dette som at dagens bevæpningsmodell oftere vurderes som ikke tilstrekkelig for å imøtekomme det trusselbildet som samfunnet i dag ser. Det å bytte bevæpningsmodeller hyppig gjør også at forventningene til et handlekraftig politi kan forringe og bli mindre forutsigbart. Dette kan skape usikkerhet både for politiet og innbyggerne.

Møre og Romsdal politidistrikt er et distrikt med en geografi som gir oss utfordringer ved dagens bevæpningsmodell med framskutt lagring. Politidistriktet er knyttet sammen på en slik måte at operative mannskaper innimellom må kunne ta seg fram med andre hjelpemidler enn egne patruljebiler. Dette kan være skyssbåter, redningsbåter, snøscooter og helikopter. Fellesnevneren er at muligheten for framskutt lagring bortfaller, og muligheten for rask og effektiv respons dersom det oppstår en akutt og alvorlig situasjon forsvinner. Som sokkelpolitidistrikt vil en kunne møte samme utfordring ved oppdrag knyttet til sokkelen. Patruljene i et geografisk politidistrikt som Møre og Romsdal er også ofte "overlatt" til seg selv idet muligheten for bistand kan være liten og/eller ta tid. I tilfellene nevnt i dette avsnittet er politiets behov for egensikkerhet vurdert spesielt.

Argumentet som beskriver at politiet mister sitt sivile preg dersom en ender på permanent bevæpning står i strid med de opplevelsene som politidistriktet har hatt i forbindelse med de midlertidige bevæpningene som har vært. Politidistriktet har ikke registrert noen negative reaksjoner ved et bevæpnet politi i disse periodene. Uten at det skal vektlegges for mye så kan en dersom bevæpningen oppleves negativt eventuelt kompensere dette med at det åpnes for egen vurdering om en skal kunne avvæpne seg. Dette kan for eksempel være ved sykehusbesøk, kirker, skoler osv., der en ser at bevæpningen kan skape reaksjoner.

Kap. 10.2 - Særlig om bruk av maktmidler mot mindreårige og forslaget om endring av politiloven § 6.

Møre og Romsdal politidistrikt er enig i at hensynet til barnets beste bør nedfelles i politiloven § 6.

I alternativ 1 knyttes vurderingsmomentet, etter vårt syn, direkte opp mot maktbruken og ikke til de øvrige deler av tjenesteutøvelsen.

Hensynet til barnets beste etter bør etter vår vurdering inntas i et nytt 5. ledd.

Vi mener at alternativ 3 er det som best synliggjør alle sider ved barnets beste-vurderingen i tjenesteutøvelsen, altså som et nytt 5. ledd og med teksten *"Når politiet opptrer overfor barn eller med barn som vitne, skal barnets beste være et grunnleggende hensyn"*.

Det at formuleringen "*barn som vitne*" inntas eksplisitt i lovteksten, mener vi vil bidra til en ytterligere bevisstgjøring.

Oppsummering

Politimesteren i Møre og Romsdal tilrår å erstatte dagens bevæpningsmodell og innføre en generell bevæpning av politiet.

Med hilsen

Ingmar Farstad
Visepolitimester

Elin A. Drønnen
Påtaleleder